

קוואפים: בציפיה לברברים

למען המדינה! מצד שני, אחרי שהרי-טוריקה הלאומית הפכה לאימננטים שחור קים מבועים שהיו מקדם מרגשים, עשויה דווקא המלה, מדינה' להיות בעלת השפעה חזקה יותר מאשר, מולדת'...

סחנטיקה עברית הוא ספר הדן במילים המתפקדות כהלכה, ובאחרות ששימושן מוטעה. אין המחבר, שניחן בהומור רב, חוסך מהקורא מונות מגוחכות. תוך שהוא מעיר הערות בנוסח: "כאשר בעוד כמה אלפי שנים יחפרו ארכיאולוגים את השכי-כות של, התרבות הישראלית החדשה' מן המאה ה-1 לספירת הנוצרים, ימצאו שהשם גברים' נכתב על גבי לחיות מחומרים שונים ככניסת אולמות שמוקנהם מעי-דים עליהם שהם חדרו נוחות, ועל פי זה

יקבעו כי פירוש המלה, גברים' היה, חדר נוחות'...

אין פרופ' צרפתי חוסך ניתוחיו מהסיפ-רות העיברית החדשה, ובצד עליבות ודלות לשונו של אפרים קישון הוא ממחיש את עשורו הלשוני-תיאורי של ש"י עגנון. הוא גם מלגלג על לשונו של סגן ראש-הממשלה, יגאל דיין, הכותב בסיפורו חצור: "חומה בעובי כזה היתה מיכשול רציני לפני המעטים שעוד נותר, אחר ההעפלה — תחת אש הממשרת מעל... על תיאור זה כותב צרפתי: "אש' הוא כתיב מנומק לקליעים של כלי הרירה שלנו המעטים בכוח האש של אבק השריפה, אך אין הנמקה זו יפה לגבי החיילים ואבני הבליסטראות של מגני מגידו הקדומה..." סיפורו של פרופ' צרפתי מרתק, ובכוחו לפתוח צוהר עבור הקוראים ניתוחי טכס-טים סמנטיים, הרואים אור חדשות לבק-רים בכיתב-יעת המתימרים להבהיר את נושא, "לשון הכתיבה" והופכים אותה ל, "לשון חרטומים". זהו ספר העוסק בהע-רכת ובאהבת הלשון העיברית, ובבחינת יכולת עמידתה במאה ה-20, בצד לשונות שספק אם יעמדו במבחן העתיד.

— למה אנחנו מצפים, לשם מה התאספנו בכפר? —

— מדוע מחזיקים בידיהם מקלות נהדרים

היום יבואו הכרברים.

מה פשר נרפיון שרד על אספת-המחוקקים?

מדוע הנכברים יושבים ואינם מחוקקים דבר?

פי היום יבואו הכרברים —

ומה צצע פחקי הנכברים?

פשהם יבואו יחוקקו את חקיהם.

מדוע השליט השקים לקום עם שחר?

מדוע ישב פשצר הגדול של העיר

על פס מלכות, בלב קדר, קתר על ראשו?

פי היום יבואו הכרברים

השליט מחפה בפשצר לקדם

בכרקה אח מנהיגם. אפלו הכין מגלת-קקף

ומנקש להניחה בקדו של המנהיג

קושר לו שם תארים רבים ותהלות.

פי היום יבואו הכרברים

השליט מחפה בפשצר לקדם

בכרקה אח מנהיגם. אפלו הכין מגלת-קקף

ומנקש להניחה בקדו של המנהיג

קושר לו שם תארים רבים ותהלות.

ושני הקונסולים שלנו והפרטורים

מדוע יצאו, עוטים שלמות של ארמון

על כפתיחותיהם וזהרות אבני אכטיס?

ומה פשר טבעותיהם של אומרגדים בותקים

— למה אקני-הנאום אינם באים

כמו חמד לשאת דבריהם בכפר?

פי היום יבואו הכרברים

ונאומים פים משעממים את הכרברים.

אקל מדוע לפתע מתעוררת קהלה

וקמה הקלה (קל הפנים — הרצינו)

מדוע מתרוקים פה מהר רחובותינו, ככרוחנו?

ותלל שבים הכיתה נבוכים מאד-מאד?

עין פי ירד הלילה והכרברים לא הגיעו

וקמה אנשים שקאו מן הגבול אמרו

ששוב אין ברברים מקיבי.

עקשו, בלא ברברים, מה נוכל לעשות?

האנשים הללו היו פתרון מסים

נוסח עברי: יורם ברונובסקי מתוך, "קונסטנטינוס קוואפיס / שירים" שראה אור בהוצאת, "ספרית פועלים", 121 עמ'.

קונסטנטינוס קוואפיס
שכיית חסדה של שירה מתורגמת

ההלניסטית, ואהבת הגברים שלו. שירי קוואפיס, הנטוידים נטייה להצטחצחות יתר מהבחינה הלשוני-נית והמושגית עז חסכנות מיי-לודית, מתורגמים לעיברית נקייה, נמודת שומן מיולדי. ברונובסקי, מצדיח? ההולך בתרגומו את עולמו המפוצל של קוואפיס בזוויית העי-רות עניינות, הצליח להפוך ספר זה, שבו ליקט ותירגם מחצית מי-שיריו המועדפים של המשורר, אחת משכונות-החמדה של השירה המתורגמת לעיברית בשנים הי-אחרונות.

קונסטנטינוס קוואפיס מחשובי המשוררים בני סוף המאה שעברה ומחצית המאה ה-20 (1863-1933), חי מרבית ימיו באלכסנדריה, שם שימש כפקיד במחלקה לעבודות ציבוריות של מצרים. במשך כ-50 שנות כתיבה הוא קיבץ 154 שירי, וחיבר עוד 62 שירים שקובצו רק אחרי מותו.

קוואפיס נחשב אחד מחזושי תרבות הייבית-המודרנית, הי-מושגית על תיחבורי דת, אמונה ודיעות. שיריו חצויים בין שתיים מאהכותיו, האהבה הכמעט-חילונית לדמויות שונות מתוך ההיסטוריה

נתן זך: "טלפלד - לכל ילד" * התערוכה הפוליטית שתהיה

במוזיאון ת"א * "פרוזה" והמענק שיוענק * "הבימה" כתיאטרון מקורי!

● בהמשך לסידרת הדגימות השיריות הפוליטיות-חברתיות שלו, פירסם המשורר נתן זך שיר תחת כותרת טלפלד — לכל ילד, אותו חיבר בעיקבות קביעותיו של אלוף בני פלד שאמר: "אני סבור שיש מחזאים, משוררים, זמרים, ציירים, סופרים, מורים, פרופסורים — שיש מישהו שעוזר להם ודואג שילכו בדרך הזאת (של היסט, המירקם המוראלי שיראלי)... בשירו מתחזה זך כסוכן סובייטי, בהתאם להגדרתו של פלד, ובין השורות בתוכן הוא מצליח להצליח להציג את מחדלי התרבות הישראלית. החל מגבריאל מיקר ומנחם פרי וכלה במשה שמיר ● בין הספרים העומדים לראות אור החודש בהוצאת עם עובד, בולטים המהפכה הציונית מאת דויד ויטל, מחברות הוחב של דויד לסיני, ומיתקפתו של המחנך איוואן איליין' על הרפואה המודרנית, תחת הכותרת ניקמת הרפואה. ספר נוסף העומד לראות אור הוא סיפור השנתי של אהרון מגר, והפעם כותרתו עשהאל ● אוצרת אמנות ישראל במוזיאון תיאובי, שרה ברייטברג, עוסקת בימים אלה בהכנות אחרונות לתערוכה. אמן — חברה — אמן טוב — העומדת להיות מוצגת באולמי המוזיאון בחודש אוגוסט. התערוכה תעסוק באמנות ישראלית, שעסקה בהעברת מסר חברתי באמצעים אמנותיים. התערוכה מחולקת לשלושה עשורים. כאשר הראשון (שנות ה-50) עוסק באמנים שפעלו בהתאם למסורת הריאליזם הסוציאליסטי" כמו דני קרוואן, שמעון צבר, אברהם אופק, נפתלי צום ואחרים. תעשור השלישי בתערוכה יעסוק באמנים עכשוויים, וביניהם חניכי אסכולת בצלאל החדשה ● כאשר נשאל המחזאי האמריקאי אדוארד אלבי בדבר הסדריו עם הוליווד, השיב: "הם מתורכים אותי בכתיבת סרטים, משלמים לי ביד רחבה, ואז אינם מסרטים זאת. והיא יצירה בלתי-נראית" ● פקדי המועצה לתרבות-ולאמנות מצאו פתרון לסכך שאליו נקלעו. כאשר ביטלו את המענק לתרבות-הסיפרות פרוזה בו נהגים לפרסם, מיטב הנוני-קונפורמיסטים בסיפרות הישראלית:

מאת ברונו זלמן